

Warszawa, 15 listopada 2018 r.

OŚWIADCZENIE STOWARZYSZENIA SASKI 2018

W nawiązaniu do deklaracji Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 11 listopada 2018 roku dotyczącej restytucji Pałacu Saskiego w Warszawie dla uczczenia Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszenie Saski 2018 informuje, że:

1) Deklaracja o restytucji Pałacu Saskiego w Warszawie dla uczczenia Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej:

Stowarzyszenie Saski 2018 z wielką radością przyjęło informację, że Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Pan Andrzej Duda, po zasięgnięciu opinii Komitetu Narodowych Obchodów Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej, postanowił uczynić wznowienie odbudowy Pałacu Saskiego jednym z najważniejszych punktów obchodów Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej.

Nasze Stowarzyszenie od 2012 roku prowadziło aktywną działalność, by doprowadzić do odbudowy Pałacu Saskiego na Setną Rocznice Odzyskania Niepodległości. W pełni popieramy zatem decyzję o odbudowie Pałacu Saskiego jako trwałego pomnika niepodległości i symbolu ciągłości państwowej. Stowarzyszenie wyraża nadzieję na szybkie przystąpienie przez właściwe organy władzy publicznej do działań prawnych i organizacyjnych, koniecznych do przeprowadzenia restytucji Pałacu Saskiego.

2) Zachodnia pierzeja Placu marsz. Józefa Piłsudskiego w Warszawie:

Pragniemy jednak przypomnieć, że celem Stowarzyszenia Saski 2018 było i pozostaje doprowadzenie do odbudowy całej zachodniej pierzei Placu marsz. Józefa Piłsudskiego w Warszawie obejmującej, poza Pałacem Saskim, również Pałac Brühla (dawny Pałac Ossolińskich) oraz kamienice przy ulicy Królewskiej (w tym kamienicę Lesslów). Wyrażamy nadzieję, że władze publiczne zdecydują się na rozpoczęcie działań zmierzających do odbudowy również tych obiektów, stanowiących konieczne uzupełnienie urbanistyczne zachodniej pierzei Placu Piłsudskiego.

3) Funkcje odbudowanych obiektów:

Ponadto, w wieloletniej debacie publicznej dotyczącej odbudowy Pałacu Saskiego, Stowarzyszenie Saski 2018 zawsze podkreślało konieczność ustalenia docelowego przeznaczenia odbudowanych obiektów zachodniej pierzei Placu Piłsudskiego jako punktu wyjścia dla wznowienia przerwano procesu odbudowy.

Uznając deklarację o restytucji Pałacu Saskiego w Warszawie za przełom w kwestii obudowy nie tylko gmachu Pałacu Saskiego, ale całej zachodniej pierzei Placu Piłsudskiego, wyrażamy nadzieję, że w najbliższym czasie ze strony Kancelarii Prezydenta RP zostaną przedstawione szczegółowe informacje o założeniach planowanego przedsięwzięcia.

Zauważamy, że brak oficjalnego stanowiska władz państwowych w tej sprawie powoduje, że w debacie publicznej pojawiają się niepotwierdzone wiadomości oraz liczne wątpliwości dotyczące zakładanego wykorzystania odbudowanego gmachu. Opinia publiczna powinna jak najszybciej poznać szczegółowe informacje dotyczące planowanych funkcji budynku oraz planu działania w sprawie prowadzenia inwestycji.

4) Odbudowa Pałacu Saskiego ponad podziałami:

Pragniemy również podkreślić, że Stowarzyszenie Saski 2018 od początku istnienia było otwarte na współpracę ze wszystkimi organizacjami i osobami zainteresowanymi ideą odbudowy Pałacu Saskiego i wskazywało na wspólnotowy charakter tej idei.

Jednym z celów naszego Stowarzyszenia było przypomnienie o szerokim konsensusie społeczno-politycznym wypracowanym wokół kwestii Pałacu Saskiego przez przedstawicieli różnych środowisk w latach 2006 – 2008, co znalazło wyraz w wielu debatach, konsultacjach i uchwałach podjętych przez Radę m.st. Warszawy. Idea odbudowy Pałacu Saskiego powinna łączyć, a nie dzielić; jest sprawą poza sporami politycznymi, co potwierdzają zarówno działania naszej organizacji zrzeszającej osoby o różnych poglądach, jak i liczne wypowiedzi za odbudową Pałacu Saskiego wygłaszane w ciągu ostatnich lat przez przedstawicieli wielu środowisk politycznych.

Stowarzyszenie apeluje zatem do przedstawicieli wszystkich stron debaty publicznej w Polsce o kontynuowanie dialogu i wypracowanie wspólnych rozwiązań zapewniających utrzymanie konsensusu społeczno-politycznego osiągniętego do tej pory w tej sprawie.

Stowarzyszenie Saski 2018 pozostaje gotowe do współdziałania z przedstawicielami władz publicznych (zarówno na poziomie rządowym jak i samorządowym), organizacjami pozarządowymi, jak i podmiotami prywatnymi, którym bliska jest idea odbudowy zachodniej pierzei Placu Piłsudskiego.

W dotychczasowej działalności zgromadziliśmy wiele informacji, dokumentów, planów, pism, rysunków i pamiątek związanych z Pałacem Saskim, Pałacem Brühla oraz kamienicami przy ul. Królewskiej, a także prowadzonymi procesami inwestycyjnymi zmierzającymi do ich odbudowy. Wokół Stowarzyszenia skupiło się liczne grono osób aktywnie działających w tym celu, w szczególności przedstawicieli świata nauki i kultury, a także osób wciąż pamiętających przedwojenną Warszawę. W związku z powyższym, Stowarzyszenie wyraża gotowość do udostępnienia zebranych przez siebie materiałów i informacji, w zakresie w jakim będzie to potrzebne do przeprowadzenia procesu odbudowy, a także do organizacji niezbędnych konsultacji merytorycznych.

5) Mity wokół odbudowy Pałacu Saskiego:

Z uwagi na fakt, że sprawa odbudowy Pałacu Saskiego w ostatnich tygodniach ponownie stała się przedmiotem szczególnego zainteresowania mediów, w debacie publicznej na powrót pojawiło się wiele mitów związanych nie tylko z historią Pałacu Saskiego, ale i z potencjalnymi przeszkodami rzekomo uniemożliwiającymi jego odbudowę.

Chcemy, by debata publiczna o restytucji Pałacu Saskiego była wolna od nieprawdziwych informacji. Stowarzyszenie będzie dalej prowadzić aktywną działalność w celu ukazania historycznych, prawnych i faktycznych aspektów związanych z odtworzeniem Pałacu Saskiego. Pozostajemy na stanowisku, że nie ma racjonalnych i przekonujących argumentów za tym, by odbudowa Pałacu Saskiego nie mogła być realizowana.

W szczególności odbudowa Pałacu Saskiego nie doprowadzi do zatarcia symboliki Grobu Nieznanego Żołnierza, ale przywróci przedwojenny wygląd pomnika. Szacunek do zachowanej, autentycznej formy Grobu Nieznanego Żołnierza wymaga odpowiedniego wyróżnienia obecnej formy pomnika w zrekonstruowanej kolumnadzie gmachu.